

МЕЂУНАРОДНИ НАУЧНИ СКУП

ПРАВО ИЗМЕЂУ ИДЕАЛА И СТВАРНОСТИ

ЗБОРНИК САЖЕТАКА

INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE

LAW BETWEEN THE IDEAL AND THE REALITY

COLLECTION OF SUMMARIES

2023.

Универзитет у Приштини
са привременим седиштем у Косовској Митровици
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

ИНСТИТУТ ЗА УПОРЕДНО ПРАВО
Београд

Међународни научни скуп
„ПРАВО ИЗМЕЂУ ИДЕАЛА И СТВАРНОСТИ“
ТЕМАТСКИ ЗБОРНИК РАДОВА

University of Priština in Kosovska Mitrovica
FACULTY OF LAW

INSTITUTE FOR COMPARATIVE LAW
Belgrade

International Scientific Conference
“LAW BETWEEN THE IDEAL AND THE REALITY”
THEMATIC CONFERENCE PROCEEDINGS

Универзитет у Приштини
са привременим седиштем
у Косовској Митровици
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
University of Priština
in Kosovska Mitrovica
FACULTY OF LAW

**ИНСТИТУТ
ЗА УПОРЕДНО ПРАВО**
Београд

**INSTITUTE
FOR COMPARATIVE LAW**
Belgrade

Међународни научни скуп / International Scientific Conference

ПРАВО ИЗМЕЂУ ИДЕАЛА И СТВАРНОСТИ

LAW BETWEEN THE IDEAL AND THE REALITY

ЗБОРНИК САЖЕТАКА

COLLECTION OF SUMMARIES

Међународни научни скуп ”Право између идеала и стварности” одржан је 19. и 20. маја 2023. године на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици

The International Scientific Conference “Law between the ideal and the reality” was held on 19th and 20th May 2023 at the Faculty of Law, University of Priština in Kosovska Mitrovica

---

Косовска Митровица / Kosovska Mitrovica, 2023.

Универзитет у Приштини / University of Priština
са привременим седиштем у Косовској Митровици / in Kosovska Mitrovica
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ / FACULTY OF LAW
ИНСТИТУТ ЗА УПОРЕДНО ПРАВО / INSTITUTE FOR COMPARATIVE LAW
Београд / Belgrade
Међународни научни скуп / International Scientific Conference
ПРАВО ИЗМЕЂУ ИДЕАЛА И СТВАРНОСТИ
LAW BETWEEN THE IDEAL AND THE REALITY

Издавачи / Publishers

Правни факултет Универзитета у Приштини
Лоле Рибара 29, 38220 Косовска Митровица
University of Priština, Faculty of Law
38220 Kosovska Mitrovica, Lole Ribara 29 st.
+381.28.425.336, www.pra.pr.ac.rs

Институт за упоредно право
Institute for Comparative Law
41 Terazije st., 11103 Belgrade, www.iup.rs

За издавача / For the Publisher

Проф. др Слободанка Перић, декан / Prof. Slobodanka Perić, Ph.D, Dean
Проф. др Владимир Чоловић, директор / Prof. Vladimir Čolović, Ph.D, Director

Главни и одговорни уредник / Editor-in-Chief

Доц. др Душко Челић, доцент / Prof. Duško Čelić, Ph.D, Assistant Professor

Уредник / Editor

Проф. др Страхиња Миљковић, ванредни професор
Prof. Strahinja Miljković, Ph.D, Associate Professor

Секретари Уређивачког одбора / Editorial Board Secretary

Асс. Милица Мицковић / Milica Midžović, Teaching Assistant
Асс. Бранко Шапоњић / Branko Šaponjić, Teaching Assistant
Анђела Нићифоровић, сарадник у настави
Andjela Nićiforović, Teaching Associate

Издавачки савет / Editorial Council

Prof. Gabor Hamza, Ph.D
Eötvös Loránd University, Full Member of the Hungarian Academy of Sciences, Hungary;
Prof. Barbara Novak, Ph.D
Full professor, University of Ljubljana, Faculty of Law, Vice-Rector University of
Ljubljana, Slovenia;

Prof. Victoria Serzhanova, Ph.D
Habilitation Doctor of Juridical Sciences, Institute of Legal Sciences, Collegium of Social
Sciences, Rzeszow University, Poland;
Prof. Valerio Massimo Minale, Ph.D
Full Professor, Università degli Studi di Napoli Federico II, Napoli, Italy;
Prof. Goran Marković, Ph.D
Full professor, University of East Sarajevo, Faculty of Law, Pale, Bosnia and Herzegovina.

Уредништво
Editorial Board

Међународни научни одбор / International Editorial Board

Prof. Tina Pržeska, Ph.D
Full professor, Faculty of Law Iustinianus Primus, “Ss. Cyril and Methodius” University in
Skoplje, North Macedonia;
Miklos Tihanyi, Ph.D
Senior Lecturer, University of Public Service, Faculty of Law Enforcement, Hungary;
Prof. Maria Genrikhovna Reshnyak, Ph.D
University of the MFA of Russia, Faculty of International Law Moscow State University for
International Relations (MGIMO);
Prof. Ante Novokmet, Ph.D
Associate Professor, University „J. J. Strossmayer“ Osijek, Faculty of Law, Croatia;
Prof. Dimitrije Ćeranić, Ph.D
Associate professor, University of East Sarajevo, Faculty of Law, Pale, Republic of Srpska,
Bosnia and Herzegovina;
Prof. Mateja Đurović, Ph.D
Associate Professor, King’s College London, United Kingdom.

Чланови Уредништва из Републике Србије
Members of the Editorial Board from the Republic of Serbia

Проф. др Борис Беговић,
редовни професор у пензији, Универзитет у Београду, Правни факултет;
Проф. др Слободан Орловић,
редовни професор, Универзитет у Новом Саду, Правни факултет;
Проф. др Дарко Симовић,
редовни професор, Криминалистичко-полицијски Универзитет у Београду;
Проф. др Предраг Димитријевић,
редовни професор, Универзитет у Нишу, Правни факултет;
Проф. др Владимир Боранијашевић,
редовни професор, Универзитет у Приштини са привременим седиштем у Косовској
Митровици, Правни факултет;
Проф. др Олга Јовић-Прлаиновић,

редовни професор, Универзитет у Приштини са привременим седиштем у Косовској
Митровици, Правни факултет;
Проф. др Љубинка Ковачевић,
редовни професор, Универзитет у Београду, Правни факултет;
Проф. др Дарко Димовски,
редовни професор, Универзитет у Нишу, Правни факултет;
Проф. др Дејан Мирковић,
редовни професор, Универзитет у Приштини са привременим седиштем у Косовској
Митровици, Правни факултет;
Проф. др Јелена Беловић,
редовни професор, Универзитет у Приштини са привременим седиштем у Косовској
Митровици, Правни факултет;
Проф. др Андреја Катанчевић,
ванредни професор, Универзитет у Београду, Правни факултет;
Др Милица Колаковић-Бојовић,
виши научни сарадник,
Институт за криминолошка и социолошка истраживања у Београду;
Проф. др Огњен Вујовић,
ванредни професор, Универзитет у Приштини са привременим седиштем у Косовској
Митровици, Правни факултет;
Проф. др Емир Ћоровић,
ванредни професор, Државни Универзитет у Новом Пазару,
Департман за правне науке;
Проф. др Здравко Грујић,
ванредни професор, Универзитет у Приштини са привременим седиштем у Косовској
Митровици, Правни факултет;
Проф. др Драган Благоић,
ванредни професор, Универзитет у Приштини са привременим седиштем у Косовској
Митровици, Правни факултет;
Проф. др Бојан Бојанић,
ванредни професор, Универзитет у Приштини са привременим седиштем у Косовској
Митровици, Правни факултет;
Проф. др Саша Атанасов,
ванредни професор, Универзитет у Приштини са привременим седиштем у Косовској
Митровици, Правни факултет;
Доц. др Драгана Ћорић
Доцент, Универзитет у Новом Саду, Правни факултет;
Доц. др Гордана Дамјановић,
Доцент, Универзитет у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици,
Правни факултет;
Доц. др Срђан Радуловић,
Доцент, Универзитет у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици,
Правни факултет.

--

Prof. Boris Begović, Ph.D

Full Professor (retired), University of Belgrade, Faculty of Law;

Prof. Slobodan Orlović, Ph.D
Full Professor, University of Novi Sad, Faculty of Law;
Prof. Darko Simović, Ph.D
Full Professor, University of Criminal Investigation and Police Studies;
Prof. Predrag Dimitrijević, Ph.D
Full Professor, University of Niš, Faculty of Law;
Prof. Vladimir Boranijašević, Ph.D
Full Professor, University of Priština in Kosovska Mitrovica,
Faculty of Law;
Prof. Oglja Jović Prlainović, Ph.D
Full Professor, University of Priština in Kosovska Mitrovica,
Faculty of Law;
Prof. Ljubinka Kovačević, Ph.D
Full Professor, University of Belgrade, Faculty of Law;
Prof. Darko Dimovski, Ph.D
Full Professor, University of Niš, Faculty of Law;
Prof. Dejan Mirović, Ph.D
Full Professor, University of Priština in Kosovska Mitrovica,
Faculty of Law;
Prof. Jelena Belović, Ph.D
Full Professor, University of Priština in Kosovska Mitrovica,
Faculty of Law;
Prof. Andreja Katančević, Ph.D
Associate Professor, University of Belgrade, Faculty of Law;
Milica Kolaković-Bojović, Ph.D
Senior Research Associate, Institute for Criminological and Sociological Research in
Belgrade;
Prof. Ognjen Vujović, Ph.D
Associate Professor, University of Priština in Kosovska Mitrovica,
Faculty of Law;
Prof. Emir Ćorović, Ph.D
Associate professor, State University in Novi Pazar,
Department of Legal Sciences;
Prof. Zdravko Grujić, Ph.D
Associate Professor, University of Priština in Kosovska Mitrovica,
Faculty of Law;
Prof. Dragan Blagić, Ph.D
Associate Professor, University of Priština in Kosovska Mitrovica,
Faculty of Law;
Prof. Bojan Bojanić, Ph.D

Associate Professor, University of Priština in Kosovska Mitrovica,
Faculty of Law;

Prof. Sasa Atanasov, Ph.D

Associate Professor, University of Priština in Kosovska Mitrovica,
Faculty of Law;

Doc. Dragana Ćorić, Ph.D

Assistant Professor, University of Novi Sad, Faculty of Law;

Doc. Srđan Radulovic, Ph.D

Assistant Professor, University of Priština in Kosovska Mitrovica,
Faculty of Law.

Дизајн корица / Cover designer:
Димитрије Милић / Dimitrije Milić

Штампа / Printed by
Кварк, Краљево / Kvarк, Kraljevo

Тираж / Number of prints
50

ISBN

ISBN 978-86-6083-088-5

Штампање овог Зборника помогло је Министарство науке,
технолошког развоја и иновација Републике Србије

The printing of this Proceedings was supported by the Ministry of
Science, Technological Development and Innovation of the Republic of
Serbia

Ставови и закључци изнети у радовима су лични ставови аутора и не изражавају мишљење Издавачког савета, Уредништва и организатора Међународног научног скупа ”Право између идеала и стварности”

The views and conclusions presented in the papers are the personal views of the authors and do not express the opinion of the Editorial Council, the Editorial Board and the organizers of the International Scientific Conference "Law between the ideals and the reality”

САДРЖАЈ / CONTENT

ЈАВНОПРАВНА НАУЧНА ОБЛАСТ PUBLIC LAW SCIENTIFIC FIELD

1. Др Горан МАРКОВИЋ
ОДГОВОРНОСТ ШЕФА ДРЖАВЕ У УСТАВИМА БИВШИХ
ЈУГОСЛОВЕНСКИХ РЕПУБЛИКА
RESPONSIBILITY OF THE HEAD OF STATE IN THE
CONSTITUTIONS OF THE FORMER YUGOSLAV REPUBLICS
2. Др Слободан ОРЛОВИЋ
УСТАВНА ПРАВА БУЊЕВАЦА – СА ИЛИ БЕЗ ОСТАТКА
CONSTITUTIONAL RIGHTS OF THE BUNJEVCI – WITH OR
WITHOUT REMAINS
3. Др Зоран ЈОВАНОВСКИ , др Јадранка ДЕНКОВА
ЛОКАЛНА САМОУПРАВА НА ТЕРИТОРИЈИ РС МАКЕДОНИЈЕ
LOCAL SELF-GOVERNMENT ON THE TERRITORY OF REPUBLIC
OF NORTH MACEDONIA
4. Др Слободанка КОВАЧЕВИЋ ПЕРИЋ, Милица МИЦОВИЋ
ЗАШТИТА ПРАВА ЗАПОСЛЕНИХ У САВРЕМЕНОМ РАЗВОЈУ
- између идеала и стварности –
PROTECTION OF EMPLOYEE RIGHTS IN MODERN DEVELOPMENT
- between ideal and reality -
5. Др Јелена ЋЕРАНИЋ ПЕРИШИЋ
СТВАРАЊЕ ЕВРОПСКЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ – ИЗМЕЂУ ИДЕАЛА
И СТВАРНОСТИ
THE CREATION OF THE EUROPEAN FEDERATION – BETWEEN
THE IDEALS AND REALITY
6. Dr Milica KOLAKOVIĆ-BOJOVIĆ, dr Ivica SIMONOVSKI
THE ACCESSION NEGOTIATIONS OF NORTH MACEDONIA
TO THE EU: BETWEEN NEW METHODOLOGY AND OLD CHALLENGES
ПРИСТУПНИ ПРЕГОВОРИ СЕВЕРНЕ МАКЕДОНИЈЕ СА ЕУ:
ИЗМЕЂУ НОВЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И СТАРИХ ИЗАЗОВА

7. Др Владимир ЂУРИЋ
САВРЕМЕНИ ТЕРИТОРИЈАЛНИ И НЕТЕРИТОРИЈАЛНИ
АРАНЖМАНИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ НАЦИОНАЛНИХ ПРАВА
CONTEMPORARY TERRITORIAL AND NON-TERRITORIAL
ARRANGEMENTS FOR THE EXERCISE OF NATIONAL RIGHTS

8. Др Мијодраг РАДОЈЕВИЋ
О ОБЛИЦИМА НЕПОСРЕДНЕ ДЕМОКРАТИЈЕ
– ИЗМЕЂУ ИДЕАЛА, ТРАДИЦИЈЕ И САДАШЊОСТИ –
FORMS OF DIRECT DEMOCRACY
– BETWEEN IDEALS, TRADITION AND THE PRESENT –

9. Dr Dragana ČORIĆ, dr Aleksandar MARTINOVIĆ
LOCAL OMBUDSMAN AS MECHANISM OF PROTECTION
OF HUMAN RIGHTS
ЛОКАЛНИ ОМБУДСМАН КАО МЕХАНИЗАМ ЗАШТИТЕ
ЉУДСКИХ ПРАВА

10. Dr Dijana ZRNIĆ
ROBOT LAWYER: DEMOCRATISATION OF LEGAL
REPRESENTATION OR DEHUMANISATION OF JUSTICE?
АДВОКАТ РОБОТ: ДЕМОКРАТИЗАЦИЈА ПРАВНОГ
ЗАСТУПАЊА ИЛИ ДЕХУМАНИЗАЦИЈА ПРАВА?

11. Др Игор СИМИЋ
ЛОКАЛНА САМОУПРАВА У АП КОСОВО И МЕТОХИЈА,
ОД ИДЕАЛА ДО СТВАРНОСТИ
LOCAL SELF-GOVERNMENT IN AP KOSOVO AND METOHIA,
FROM IDEAL TO REALITY

12. Др Ивица ЛАЗОВИЋ
МИРНО РЕШАВАЊЕ РАДНИХ СПОРОВА У ЗЕМЉАМА
ЗАПАДНОГ БАЛКАНА
PEACEFUL SETTLEMENT OF LABOR DISPUTES IN
WESTERN BALKAN COUNTRIES

13. Стефан РАДОЈЧИЋ
ОДАБРАНИ АСПЕКТИ ПРАВА НА ПРАВИЧНО СУЂЕЊЕ
У ВАНРЕДНИМ ОКОЛНОСТИМА ЕПИДЕМИЈЕ КОРОНА ВИРУСА
CERTAIN ASPECTS OF A RIGHT TO A FAIR TRIAL IN EMERGENCY
CIRCUMSTANCES OF COVID-19 PANDEMIC
14. Анђела НИЋИФОРОВИЋ
РЕФОРМА ПРАВОСУЂА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ – НЕСКЛАД УСТАВНОГ
ОКВИРА И ЖЕЉЕНИХ СТАНДАРДА У ОБЛАСТИ ВЛАДАВИНЕ ПРАВА
JUDICIARY REFORM IN THE REPUBLIC OF SERBIA - INCOMPATIBILITY OF
THE CONSTITUTIONAL FRAMEWORK AND DESIRED STANDARDS IN THE
FIELD OF THE RULE OF LAW
15. Aleksandar МИНАЈЛОВИЋ
APPLICATION OF THE PRINCIPLE OF EQUALITY IN THE PROCESS OF
IMPACT ASSESSMENT OF REGULATIONS AND PUBLIC POLICY
DOCUMENTS IN THE REPUBLIC OF SERBIA
ПРИМЕНА НАЧЕЛА ЈЕДНАКОСТИ У ПРОЦЕСУ АНАЛИЗЕ ЕФЕКТА
ПРОПИСА И ДОКУМЕНТА ЈАВНИХ ПОЛИТИКА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ
16. Мина КУЗМИНАЦ
БЕРАЧИ ТУЂЕ ЧОКОЛАДЕ - ДЕЧЈИ РАД У XXI ВЕКУ
CHOCOLATE PICKERS - CHILD LABOR IN THE XXI CENTURY

КРИВИЧНОПРАВНА НАУЧНА ОБЛАСТ
CRIMINAL LAW SCIENTIFIC FIELD

17. Академик др Миодраг СИМОВИЋ и др Владимир М. СИМОВИЋ
ПОДСТРЕКАВАЊЕ НА КРИВИЧНА ДЈЕЛА ТЕРОРИЗМА: ОДГОВОРНОСТ
И КАЖЊИВОСТ У МЕЂУНАРОДНОМ ПРАВУ И ПРАВУ БОСНЕ И
ХЕРЦЕГОВИНЕ
RESPONSIBILITY AND PUNISHMENT IN INTERNATIONAL LAW AND THE
LAW OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
18. Др Војислав ЂУРЂИЋ, др Зоран ЋИРИЋ
СТРУЧНИ САВЕТНИК У КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ
LEGAL ADVISOR IN CRIMINAL PROCEDURE

19. Др Дарко ДИМОВСКИ
МОГУЋНОСТИ ПРИМЕНЕ РЕСТОРАТИВНЕ ПРАВДЕ НА ТЕРОРИЗАМ
POSSIBILITIES OF THE APPLICATION OF RESTORATIVE JUSTICE TO
TERRORISM
20. Др Љубинко МИТРОВИЋ, др Вељко ИКАНОВИЋ
КРИВИЧНО ЗАКОНОДАВСТВО РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
-Колико смо далеко од идеалног стања???-
REPUBLIKA SRPSKA CRIMINAL LEGISLATION
-How far are we from ideal situation???-
21. Dr Kristina KRASNOVA
CORRUPTION IN TRADITIONAL SPORT AND E-SPORT:
IDEALS AND REALITY
КОРУПЦИЈА У ТРАДИЦИОНАЛНОМ СПОРТУ И Е-СПОРТУ:
ИДЕАЛИ И СТВАРНОСТ
22. Dr Ana NIKODINOVSKA KRSTEVSKA, dr Olga KOSHEVALISKA, dr Elena
MAKSIMOVA
EU-NORTH MACEDONIA COOPERATION IN PREVENTION OF ILLEGAL
MIGRATION AND FIGHT AGAINST SMUGGLING OF MIGRANTS: GOING BY
THE BOOK OR BACKSLIDING ON HUMAN RIGHTS
САРАДЊА ЕУ И СЕВЕРНЕ МАКЕДОНИЈЕ У СПРЕЧАВАЊУ ИЛЕГАЛНИХ
МИГРАЦИЈА И БОРБИ ПРОТИВ КРИЈУМЧАРЕЊА МИГРАНАТА:
НОРМАТИВНИ ОКВИР И ПРАКТИЧНА РЕШЕЊА
23. Dr Milica KOVAČEVIĆ
SEX OFFENDER REGISTRIES - COMPARATIVE LAW REVIEW
РЕГИСТРИ СЕКСУАЛНИХ ПРЕСТУПНИКА-УПОРЕДНОПРАВНИ ПРИКАЗ
24. Др Ванда БОЖИЋ
КРИВИЧНОПРАВНИ АСПЕКТ БЕЗБЕДНОСТИ ДРУМСКОГ САОБРАЋАЈА У
ЗАКОНОДАВСТВУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
CRIMINAL ASPECT OF ROAD SAFETY IN THE LEGISLATION OF THE
REPUBLIC OF SERBIA

25. Др Емир ЋОРОВИЋ, Ајсела ЋОРОВИЋ
 КРИВИЧНО ДЕЛО НЕОВЛАШЋЕНО ДРЖАЊЕ ОПОЈНИХ ДРОГА ИЗ ЧЛАНА
 246а КРИВИЧНОГ ЗАКОНИКА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ – ТЕОРИЈСКА И
 ПРАКТИЧНА ПИТАЊА
 CRIMINAL OFFENSE OF UNAUTHORIZED POSSESSION OF NARCOTICS
 UNDER ARTICLE 246a OF THE CRIMINAL CODE OF THE REPUBLIC OF
 SERBIA - THEORETICAL AND PRACTICAL ISSUES
26. Др Здравко ГРУЈИЋ
 РЕТРИБУТИВНО И АЛТЕРНАТИВНО КАЖЊАВАЊЕ
 – ЕКЛЕКТИЦИЗАМ ИЛИ СУКОБ КОНЦЕПАТА –
 RETRIBUTIVE AND ALTERNATIVE PUNISHMENT
 – ECLECTICISM OR CONFLICT OF CONCEPTS –
27. Др Марија МАЉКОВИЋ, др Ивана РАДОВАНОВИЋ
 ТРЕТМАН МЛАДИХ У СУКОБУ СА ЗАКОНОМ ИЗМЕЂУ ИДЕАЛА И
 СТВАРНОСТИ
 TREATMENT OF YOUTH IN CONFLICT WITH THE LAW: BETWEEN IDEAL
 AND REALITY
28. Др Божидар ОТАШЕВИЋ, др Саша АТАНАСОВ
 НОВЕ ПСИХОАКТИВНЕ СУПСТАНЦЕ НА НАРКО ТРЖИШТУ СРБИЈЕ
 NEW PSYCHOACTIVE SUBSTANCES ON THE SERBIAN DRUG MARKET
29. Dr Ivana MARKOVIĆ
 ON THE SUITABILITY OF THE AVOIDANCE WILLINGNESS AS A
 DEMARCATION CRITERION BETWEEN INTENT AND NEGLIGENCE
 О ПОДОБНОСТИ ИЗБЕГАВАЈУЋЕ ВОЉЕ КАО КРИТЕРИЈУМА ЗА
 РАЗГРАНИЧЕЊЕ УМИШЉАЈА И НЕХАТА
30. Др Иван ИЛИЋ
 УЗИМАЊЕ БИОМЕТРИЈСКИХ И БИОЛОШКИХ УЗОРАКА ОД ОКРИВЉЕНИХ
 У СРБИЈИ - ИМПЛИКАЦИЈЕ СКОРАШЊЕ ПРАКСЕ ЕВРОПСКОГ СУДА ЗА
 ЉУДСКА ПРАВА У СЛУЧАЈУ GAUGHRAN ПРОТИВ УЈЕДИЊЕНОГ
 КРАЉЕВСТВА
 TAKING BIOMETRIC AND BIOLOGICAL SAMPLES FROM THE ACCUSED IN
 SERBIA - IMPLICATIONS OF THE RECENT PRACTICE OF THE EUROPEAN
 COURT OF HUMAN RIGHTS IN THE CASE OF GAUGHRAN v. THE UNITED
 KINGDOM

31. Др Иван МИЛИЋ, Остоја С. КАЛАБА
САВРЕМЕНИ „ПАМЕТНИ“ СИСТЕМИ ЗА РЕГУЛИСАЊЕ САОБРАЋАЈА У
ГРАДОВИМА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ – (НЕ) УСКЛАЂЕНОСТ
ПОЗИТИВНОПРАВНИХ ПРОПИСА („ПАЗИ, СНИМА СЕ“)
MODERN "SMART" SYSTEMS FOR TRAFFIC REGULATION IN THE CITIES OF
THE REPUBLIC OF SERBIA - (NON) COMPLIANCE OF POSITIVE LEGAL
REGULATIONS ("WATCH OUT, IT'S BEING RECORDED")

32. Branko LEŠTANIN, dr Željko NIKAČ
UNLAWFUL ACTIVITIES WITH WEAPONS AND AMMUNITION IN SERBIA:
SOME CRIMINOLOGICAL ASPECTS
НЕЗАКОНИТЕ РАДЊЕ СА ОРУЖЈЕМ И МУНИЦИЈОМ У СРБИЈИ: НЕКИ
КРИМИНОЛОШКИ АСПЕКТИ

33. Жарко КЕШАНСКИ
ИЗВРШЕЊЕ МЕРЕ БЕЗБЕДНОСТИ ОБАВЕЗНОГ ЛЕЧЕЊА НАРКОМАНА
КРОЗ ПРАКСУ СПЕЦИЈАЛНЕ БОЛНИЦЕ
EXECUTION OF SECURITY MEASURES OF OBLIGATORY TREATMENT OF
ALCOHOLICS THROUGH THE PRACTICE OF THE SPECIAL HOSPITAL

34. Дарко КОТЕСКИ
„ЈЕДНАКОСТ ОРУЖЈА“ У МАКЕДОНИЈИ ПРЕМА ЧЛАНУ 6. ЕКЉП
- АНАЛИЗА ПРАКСЕ ЕСЉП –
"EQUALITY OF ARMS" IN MACEDONIA
ACCORDING TO ARTICLE 6 OF THE EUROPEAN CONVENTION
ON HUMAN RIGHTS

35. Јелена РАДМАНОВИЋ
УТИЦАЈ ПОСТУПАКА ПРЕД МЕЂУНАРОДНИМ КРИВИЧНИМ СУДОМ НА
ПРЕВЕНЦИЈУ МЕЂУНАРОДНИХ КРИВИЧНИХ ДЕЛА
IMPACT OF THE PROCEDURES BEFORE THE INTERNATIONAL CRIMINAL
COURT ON THE PREVENTION OF INTERNATIONAL CRIMES

36. Теодора ЖИВАДИНОВИЋ
ИМОВИНСКИ КРИМИНАЛИТЕТ У СРБИЈИ
- ПОСЕБАН ОСВРТ НА КРАЂУ, ТЕШКУ КРАЂУ И РАЗБОЈНИШТВО-
PROPERTY CRIME IN SERBIA
-THEFT, GRAND THEFT, BANDITRY-

37. Стефана ЈОКИЋ
ПРАКТИЧНИ АСПЕКТИ ПОСТУПАЊА ДРЖАВНИХ ОРГАНА У СКЛАДУ СА
ЗАКОНОМ О СПРЕЧАВАЊУ НАСИЉА У ПОРОДИЦИ
PRACTICAL ASPECTS OF THE ACTIONS OF STATE AUTHORITIES IN
ACCORDANCE WITH THE LAW ON THE PREVENTION OF DOMESTIC
VIOLENCE

**ГРАЂАНСКОПРАВНА НАУЧНА ОБЛАСТ И ПОСЛОВНОПРАВНА НАУЧНА
ОБЛАСТ**
CIVIL LAW AND TRADE LAW SCIENTIFIC FIELD

38. Др Владимир ЧОЛОВИЋ
ЦИЉ КОД ОСИГУРАЊА ОД ОДГОВОРНОСТИ
OBJECTIVE OF LIABILITY INSURANCE
39. Др Гордана СТАНКОВИЋ, др Владимир БОРАНИЈАШЕВИЋ
ОСЛОБОЂЕЊЕ ОД ПРЕТХОДНОГ ПЛАЋАЊА ПАРНИЧНИХ ТРОШКОВА
A RELEASE OF THE PREVIOUS PAYMENT OF LITIGATION COSTS
40. Др Игор КАМБОВСКИ
БЕЗБЕДНОСТ Е-ТРГОВИНЕ У САЈБЕР ПРОСТОРУ-ПРАВНИ АСПЕКТИ
SECURITY OF E-COMMERCE IN CYBERSPACE-LEGAL ASPECTS
41. Др Станка СТЈЕПАНОВИЋ
НАКНАДА ШТЕТЕ КОЈУ УЧИНИ ПРИПИТОМЉЕНА ДИВЉА ЖИВОТИЊА
COMPENSATION FOR DAMAGE CAUSED BY A DOMESTIC WILD ANIMAL
42. Dr Rodna ŽIVKOVSKA, dr Tina PRŽESKA, Tea LALEVSKA
AMBIGUOUS LEGAL TREATMENT OF ILLEGAL STRUCTURES IN THE
MACEDONIAN REAL PROPERTY LAW
ДВОСМИСЛЕНОСТ У ПРАВНОМ РЕЖИМУ НЕЛЕГАЛНИХ ОБЈЕКТА У
МАКЕДОНСКОМ СТВАРНОМ ПРАВУ
43. Dr Marija AMPOVSKA
VOLUNTARY HEALTH INSURANCE IN NORTH MACEDONIA DURING THE
CORONAVIRUS PANDEMIC
ДОБРОВОЉНО ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРАЊЕ У СЕВЕРНОЈ МАКЕДОНИЈИ
ТОКОМ ПАНДЕМИЈЕ КОРОНА ВИРУСА

44. Др Јелена СИМИЋ и Јована ПОПОВИЋ
DOCTOR'S FREEDOM TO CHOOSE THERAPY, BETWEEN IDEAL AND REALITY- LEGAL CHALLENGES DURING SARS-COV-2 PANDEMIC
СЛОБОДА ЛЕКАРА ДА ИЗАБЕРЕ ТЕРАПИЈУ, ИЗМЕЂУ ИДЕАЛНОГ И РЕАЛНОСТИ - ПРАВНИ ИЗАЗОВИ ПАНДЕМИЈЕ ИЗАЗВАН ВИРУСОМ SARS-COV-2
45. Др Урош ЗДРАВКОВИЋ, др Александар МОЈАШЕВИЋ
ПИТАЊЕ МЕЂУНАРОДНОПРАВНЕ САГЛАСНОСТИ ТРОВИНСКИХ САНКЦИЈА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ ПРОТИВ РУСИЈЕ
EU TRADE SANCTION AGAINST RUSSIA AND THEIR COMPLIANCE WITH THE INTERNATIONAL LAW
46. Др Никола ИЛИЋ, др Бојан РИСТИЋ
КОЛЕКТИВНА ТУЖБА КАО ИНСТРУМЕНТ ПОЛИТИКЕ ЗАШТИТЕ КОНКУРЕНЦИЈЕ
CLASS ACTION A COMPETITION POLICY INSTRUMENT
47. Др Милица ВУЧКОВИЋ
ПРЕНАТАЛНИ ДЕЛИКТИ У ГРАЂАНСКОМ ПРАВУ
PRENATAL TORTS
48. Dr Dragan ĐAKIĆ
THE PRINCIPLE OF THE BEST INTEREST AND UNBORN CHILD: SOME OLD DILEMMA AND NEW TECHNOLOGIES
ПРИНЦИП НАЈБОЉЕГ ИНТЕРЕСА И НЕРОЂЕНО ДЕТЕ: НЕКЕ СТАРЕ ДИЛЕМЕ И НОВА РЕШЕЊА
49. Др Дарија МАРТИНОВ
ОДНОС НАЧЕЛА ЕКВИВАЛЕНТНОСТИ И ДРУГИХ ОСНОВНИХ НАЧЕЛА У ЗАКОНУ О ОБЛИГАЦИОНИМ ОДНОСИМА
THE RELATIONSHIP BETWEEN THE PRINCIPLE OF EQUAL CONSIDERATION AND OTHER BASIC PRINCIPLES IN THE LAW OF OBLIGATIONS
50. Др Душко ЧЕЛИЋ
ЛАЖНА ЕКСПРОПРИЈАЦИЈА – СТВАРНА УЗУРПАЦИЈА
- Случајеви у општинама Лепосавић и Зубин Поток –
FALSE EXPROPRIATION - REAL USURPATION
- Cases in the municipalities of Leposavić and Zubin Potok –

51. Др Гордана ДАМЈАНОВИЋ, др Данијела ПЕТРОВИЋ
ИНТЕЛЕКТУАЛНА СВОЈИНА КАО ОСНОВ РАЗВОЈА ДИГИТАЛНЕ
ЕКОНОМИЈЕ
INTELLECTUAL PROPERTY AS THE BASIS OF DEVELOPMENT
DIGITAL ECONOMY
52. Страхиња ОБРЕНОВИЋ и Вања ГЛИШИН
ИНВЕСТИЦИЈЕ У СЕКТОРУ ЕНЕРГЕТИКЕ И ПРАВНА (НЕ)СИГУРНОСТ
ENERGY-SECTOR INVESTMENTS AND LEGAL (UN)CERTAINTY
53. Антонија РАСПОПОВИЋ, Љиљана СТЕВКОВИЋ, др Даница ВАСИЉЕВИЋ-
ПРОДАНОВИЋ
НАСИЉЕ У ПОРОДИЦИ – АНАЛИЗА НОРМАТИВНОГ ОКВИРА У
РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ
DOMESTIC VIOLENCE – ANALYSIS OF THE NORMATIVE FRAMEWORK IN
THE REPUBLIC OF SERBIA
54. Кристина САВИЋ
ПРАВНИ ЗНАЧАЈ НАЧЕЛА АУТОНОМИЈЕ У АКРЕДИТИВНОМ ПОСЛУ
LEGAL SIGNIFICANCE OF THE PRINCIPLE OF AUTONOMY IN THE
DOCUMENTARY LETTER OF CREDIT TRANSACTION
55. Даница КАБАШИЋ
САВРЕМЕНИ АСПЕКТИ ГРАЂАНСКОПРАВНЕ САНКЦИЈЕ
MODERN ASPECTS OF CIVIL LEGAL SANCTIONS
56. Милан СМИКИЋ
ПРИМЕНА ЗАКОНА О ДИГИТАЛНОЈ ИМОВИНИ КОД ФАКТОРИНГ ПОСЛА
– ТОКЕНИЗАЦИЈА УГОВОРА О ФАКТОРИНГУ
APPLICATION OF THE DIGITAL PROPERTY LAW IN THE FACTORING
BUSINESS - TOKENIZATION OF THE FACTORING CONTRACT

**ПРАВНОТЕОРИЈСКА И ПРАВНОИСТОРИЈСКА НАУЧНА ОБЛАСТ
LEGAL THEORY AND LEGAL HISTORY SCIENTIFIC FIELD**

57. Dr Valerio MASSIMO MINALE
SOME CONSIDERATIONS ON THE TRADITION CONCERNING THE PROEM
TO MICHEAL ATTALEIATE'S PONEMA NOMIKON
НЕКА РАЗМАТРАЊА У ПОГЛЕДУ ТРАДИЦИЈЕ ВЕЗАНЕ ЗА ПРОЕМУ У
PONEMA NOMIKON МИХАИЛА АТЕЛИЈАТА

58. Dr Giovanni BRANDI CORDASCO SALMENA
 MAGICA INCANTAMENTA
 Religio and deviations in ancient roman law until the advent of the Principate.
 On the difficult reading of Tab. VIII, 8a and of Tab. VIII, 8b
 МАГИЧНА БАЈАЛИЦА
 Религија и девијације у старом римском праву до појаве Принципата
 О Потешкоћама у читању Tab. VIII, 8a и Tab. VIII, 8b
59. Др Андреја КАТАНЧЕВИЋ
 USUS AUCTORITAS И МЕТОДОЛОГИЈА ПРАВНЕ РОМАНИСТИКЕ
 USUS AUCTORITAS AND ROMAN LAW METHODOLOGY
60. Др Огњен ВУЈОВИЋ
 LEGIS ACTIO PER CONDICTIONEM
 LEGIS ACTIO PER CONDICTIONEM
61. Др Радомир ЗЕКАВИЦА
 ВЛАДАВИНА ПРАВА ИЗМЕЂУ ИДЕАЛА И СТВАРНОСТИ
 THE RULE OF LAW BETWEEN IDEALS AND REALITY
62. Др Петар АНЂЕЛКОВИЋ и Радица АНТИЋ
 ПРАВДА И ПРАВЕДНОСТ КАО ТЕМЕЉНИ СРПСКИ ИДЕАЛ
 JUSTICE AND FAIRNESS AS A FUNDAMENTAL SERBIAN IDEAL
63. Игор ЧУКИЋ
 НАСИЉЕ НАД ПРАВОСЛАВНИМ СТАНОВНИШТВОМ НА ТЕРИТОРИЈИ
 КОСОВА И МЕТОХИЈЕ -НЕКАДА И САДА-
 VIOLENCE AGAINST THE ORTHODOX POPULATION IN THE TERRITORY OF
 KOSOVO AND МЕТОНИЈА
 -THEN AND NOW-

**ЕКОНОМСКОПРАВНА И ФИНАНСИЈСКОПРАВНА НАУЧНА ОБЛАСТ
ECONOMIC LAW AND FINANCIAL LAW SCIENTIFIC FIELD**

64. Др Борис БЕГОВИЋ
ЕКОНОМСКЕ САНКЦИЈЕ:
ОД ОРУЂА ОЧУВАЊА МИРА ДО ОРУЖЈА ЕКОНОМСКОГ РАТА
ECONOMIC SANCTIONS:
FROM TOOL FOR PRESERVING PEACE TO WEAPON OF ECONOMIC WAR
65. Др Љубиша ДАБИЋ
УЧЕСНИЦИ У ПОСТУПКУ ДРЖАВНЕ РЕВИЗИЈЕ
PARTICIPANTS IN THE STATE AUDIT PROCEDURE
66. Dr Војана VASILJEVIĆ POLJAŠEVIĆ i Igor MIRJANIĆ
MUNICIPAL FEES AS A FORM OF LOCAL SELF-GOVERMENT FINANCING IN
THE REPUBLICA OF SRPSKA
КОМУНАЛНЕ ТАКСЕ КАО ОБЛИК ФИНАНСИРАЊА ЛОКАЛНЕ
САМОУПРАВЕ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ
67. Др Ђорђе МАРИЛОВИЋ
ЈАВНА ДОБРА НА КОСОВУ И МЕТОХИЈИ – ИЗМЕЂУ ИДЕАЛА И
СТВАРНОСТИ
PUBLIC GOODS IN KOSOVO AND МЕТОНИЈА – BETWEEN IDEAL AND
REALITY
68. Мирјана ИВАЗ
КВАНТИТАТИВНЕ ОЛАКШИЦЕ КАО НЕСТАНДАРДНЕ МЕРЕ МОНЕТАРНЕ
ПОЛИТИКЕ
QUANTITATIVE EASE AS NON-STANDARD MONETARY POLICY MEASURES
69. Тијана КОВАЧЕВИЋ
ПЛАТФОРМСКА ЕКОНОМИЈА И РАД НА ДИГИТАЛНИМ ПЛАТФОРМАМА
PLATFORM ECONOMY AND WORK ON DIGITAL PLATFORMS

Др Ана НИКОДИНОВСКА КРСТЕВСКА*

Др Олга КОШЕВАЛИСКА**

Др Елена МАКСИМОВА***

САРАДЊА ЕУ И СЕВЕРНЕ МАКЕДОНИЈЕ У СПРЕЧАВАЊУ ИЛЕГАЛНИХ
МИГРАЦИЈА И БОРБИ ПРОТИВ КРИЈУМЧАРЕЊА МИГРАНАТА: НОРМАТИВНИ
ОКВИР И ПРАКТИЧНА РЕШЕЊА

Апстракт

Сет мера које Европска унија спроводи у Северној Македонији у области превенције илегалних миграција и борбе против кријумчарења миграната, ЕУ и Северна Македонија су оцениле као успешна средства у суочавању са изазовима миграција. Међутим, међународне организације и локалне невладине организације, приметиле су систематску праксу одбијања миграната и насиља на границама, посебно на грчко-македонској граници, где су полицијски званичници земаља чланица ЕУ и званичници Frontex умешани у дела наводног насиља. Ове епизоде су изазвале озбиљну забринутост у вези са поштовањем људских права миграната и тражилаца азила граничне агенције ЕУ и довеле у питање целокупни систем азила и миграција ЕУ. На овим основама сврха овог прилога је да се испита политика и пракса ЕУ о спречавању илегалних миграција и борби против кријумчарења миграната у Северној Македонији у контексту међународних обавеза људских права, односно поштовања принципа невраћања и поштовања владавине права.

Кључне речи: Илегална миграција, илегални прелаз, Frontex, грчко-македонска граница, људска права.

---

* Ванредни професор, Универзитет Гоце Делчев у Штипу, Правни факултет,
ana.nikodinovska@ugd.edu.mk

** Ванредни професор, Универзитет Гоце Делчев у Штипу, Правни факултет,
olga.kosevaliska@ugd.edu.mk

*** Доцент, Универзитет Гоце Делчев у Штипу, Правни факултет,
elena.maksimova@ugd.edu.mk

Ana NIKODINOVSKA KRSTEVSKA, Ph.D

Associate Professor, Goce Delcev University in Štip, Faculty of Law

Olga KOSHEVALISKA, Ph.D

Associate Professor, Goce Delcev University in Štip, Faculty of Law

Elena MAKSIMOVA, Ph.D

Assistant Professor, Goce Delcev University in Štip, Faculty of Law

EU-NORTH MACEDONIA COOPERATION IN PREVENTION OF ILLEGAL
MIGRATION AND FIGHT AGAINST SMUGGLING OF MIGRANTS: GOING BY THE
BOOK OR BACKSLIDING ON HUMAN RIGHTS

Summary

The set of policies and practices implemented by the European Union in North Macedonia in subject of prevention of illegal migration and fight against smuggling of migrants, have been evaluated by both the EU and North Macedonia as successful tools in tackling migration challenges. However, international organizations and local NGOs, have observed systematic practices of migrant pushbacks and violence on borders in particular on the Greek-Macedonian border, where police officials of EU Member States and Frontex officials have been recognized as being involved in the acts of alleged violence. These episodes have raised serious concerns about the observance of human rights of migrants and asylum seekers of the EU's Border Agency and put into question the entirety of EU's asylum and migration system whatsoever. On these grounds the purpose of this contribution is to examine EU's policy and practices on prevention of illegal migration and fight against smuggling of migrants in North Macedonia against the background of international human right obligations meaning the respect of the principle of non-refoulment and the observance of the rule of law.

Key words: illegal migration, illegal pushbacks, Frontex, Greek-Macedonian border, human rights.